

[P. N. Petersen (Røje).]

ting. Også jeg kunne have ønsket, at landstinget havde haft længere tid til at se på disse lovforslag. Det er nu engang en kendsgerning, at folketingets udvalg først afgav sin betænkning i forgårs, og at lovforslagene for få minutter siden er blevet vedtaget ved tredje behandling i folketinget. Det er hårdt at skulle gå til behandling af lovforslag under disse forhold, men det må dog indrømmes, at vi har haft lejlighed til at følge udviklingen dels i grupperne, dels på anden måde, så vi står ikke helt fremmede overfor de forhold, der her er tale om.

Som lovforslagene nu foreligger, kan det radikale venstre stemme for dem, og det vil jeg altså anbefale, at vi gør ved tredje behandling af de to foreliggende lovforslag.

Minister V. Buhl: Jeg takker de ærede ordførere, som har givet tilslutning til lovforslagene.

Til det ærede medlem hr. Halfdan Henriksen, som følte trang til at udstøde ikke blot et hjertesuk, men et jammersuk i anledning af denne sag, tror jeg, der er grund til at sige med psalmisten: Med sorgen og klagen hold måde! Det er jo ikke sådan, at lovforslagene betegner noget farligt inflatorisk skridt. Den simple kendsgerning er, at der i de sidste måneder er indtrådt en stærk stramning på pengemarkedet i kraft af den nedgang, der har været i bankernes kassebeholdninger, en nedgang, som har forskellige årsager: de øgede varebeholdninger, den stigende import af Marshallvarer o. lign. Denne stramning af pengemarkedet har skabt vanskeligheder for beskæftigelsen på forskellige områder; bl. a. har det været vanskeligt at opnå nye byggelån, man har set en stigning af obligationsrenten ved det stedfundne fald i obligationskurserne, som i hvert fald efter min mening går langt ud over, hvad de reelle pengeforhold herhjemme begrunder. Dette er jo også erkendt af nationalbanken, som for nogle måneder siden havde den indstilling, at man ikke burde lempe disse kassebindingsregler, men som nu har accepteret halveringen af bindingen og endogså selv har taget initiativet til den øjeblikkelige frigivelse af 200 mill. kr., som har fundet sted. Det var efter nationalbankens forslag, at denne løsning af pengene øjeblikkeligt blev gennemført, og der er ingen grund til at tro, at det, der nu sker med frigivelsen af de 400 mill. kr., eller rettere sagt yderligere 200 mill. kr.,

skulle fremkalde noget alvorligt pres på priserne eller andre forhold.

Hvorvidt den løsning af bindingerne, som nu finder sted, er tilstrækkelig i det kommende år, kan naturligvis ikke afgøres i øjeblikket. Der er jo åbnet mulighed for, at regering og rigsdag i fællesskab kan løse yderligere, forsåvidt det måtte blive nødvendigt, hvad de tal, jeg nævnte, jo snarest må tyde på. At man fra konservativ side ville blive stående ved de 200 mill. kr. og end ikke har villet følge nationalbanken, som har været indforstået med, at der frigives 400 mill. kr., forstår jeg ikke. Det kan kun være udtryk for en politik, der tager sigte på at skabe en anden udvikling end den, som i hvert fald vi må anse for ønskelig. Den farlige udvikling, der over kreditindskrænkninger, over højere rente fører til færre investeringer, vil gøre det vanskeligt at formidle importen af Marshallhjælpen og vil i det hele skabe forstyrrelser og besværligheder for den genopbygning, som der dog er et fælles ønske om skal komme i gang. Det er rigtigt, at en indskrænkning af kreditten kan have en sanerende virkning, men det er jo iøvrigt ikke fra kapitalmarkedet, vanskelighederne i øjeblikket truer. Man må gøre sig klart, at går man kreditindskrænkningens vej, havner man i indskrænkning af forbruget og indskrænkning af produktionen, og det vil sige, at man havner i arbejdsløshed. Arbejdsløshed kan — det erkender jeg — være et middel i pengesanerings tjeneste, men vi vil ikke følge denne vej. En sådan indskrænkning vil vi ikke låne hånd til, og det er mig uforståeligt, at de konservative i den situation, hvori vi i øjeblikket befinder os, ikke har kunnet slutte sig til det foreliggende banklovforslag i den skikkelse, som det har fået i det andet høje ting.

Halfdan Henriksen: Den højtærede minister hr. V. Buhl har ganske misforstået mine indledende bemærkninger. Disse bemærkninger havde ikke relation til de foreliggende lovforslag og disses indhold, de havde relation til den behandling, man finder det naturligt at give det høje landsting, den placering, man giver landstinget på lovgivningsområdet, en placering, som jeg finder er ganske uværdig for det høje landsting i det lange løb. Jeg vil også henlede den højtærede minister hr. V. Buhls opmærksomhed på, at det ikke var mig alene, der havde kritiske bemærkninger at fremsætte i så henseende. Mine betænke-